

markoZ

Sağlık Dergisi

Sayı 13

Her daim
GENÇ KALMAK MÜMKÜN

Kornea düşmanı hastalık
KERATOKONUS

▶ ANNE SÜTÜ BEBEKLERİ
İSHALDEN KORUYOR

AKADEMİ HASTANESİ | DOĞUMA
HAZIRLIK SINIFI

HİPERTANSİYONLA
SAĞLIKLI YAŞAM MÜMKÜN

YENİ ÇIKAN BENLER CİLT
KANSERİ HABERCİSİ OLABİLİR

**GAZİANTEP'İN İLK
BEDEN BAĞIŞÇISI**

"TIP ÖĞRENCİLERİNE
FAYDAM OLSUN" DEDİ
BEDEN BAĞIŞINDA BULUNDU

MODERN ÇAĞIN
HASTALIĞI
ASTIM

ERKEKTE
İNTEFİLİTE

DİŞLER İÇİN
EN ZARARLI
10 YIYECEK

Çocuklarda
Kalp Hastalıkları

Prof. Dr. Mehmet Kervancıoğlu

Gaziantep Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Kardiyolojisi Bilim Dalı Öğretim Üyesi

ÇOCUKLARDA KALP HASTALIKLARI

Gaziantep Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Kardiyolojisi Bilim Dalı'nda öğretim üyesi olarak görev yapan Prof. Dr. Mehmet Kervancıoğlu Narkoz Sağlık Dergisi'ne "Çocuklarda görülen kalp hastalıkları" hakkında bilgi verdi.

Prof. Dr. Mehmet Kervancıoğlu kimdir ?

Prof. Dr. Mehmet Kervancıoğlu, 1965 yılında Gaziantep'te doğdu. 1990'da Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi'ni bitirdi. Bayburt Sağlık Eğitim Merkezi'nde mecbur hizmetini yaptıktan sonra, 1995 yılında Dicle Üniversitesi'nde Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Uzmanlığı, 2003 yılında Ankara Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde Çocuk Kardiyolojisi Yan Dal Uzmanlığı eğitimlerini tamamladı. 2006 yılında Doçentlik ve 2011 yılında Profesörlük ünvanlarını elde etti. YÖK bünyesinde 2011 yılında gittiği Harvard Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde Pediatrik Kardiyoloji Bölümünde, kardiyak morfoloji ve patoloji, kompleks göğüs kalp kateterizasyonu ve fetal ekokardiyografi alanlarında incelemelerde bulunmuş, deneyimlerini artırmış olan Prof. Dr. Mehmet Kervancıoğlu halen Gaziantep Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Kardiyolojisi Bilim Dalında öğretim üyesi olarak görevine devam etmekte, ayrıca Keleş Pazari'deki Özel Muayenehanesinde de hastalarına hizmet vermektedir.

PROF. DR. MEHMET KERVANCIOĞLU KALP HASTALIKLARININ ÇOCUKLARDA OLDUKÇA SIK GÖRÜLDÜĞÜNE DİKKAT ÇEKEREK CANLI DOĞAN HER BİN BEBEKTEN SEKİZİNDE DOĞUMSAL KALP HASTALIĞI BULUNDUĞUNU SÖYLEDİ.

Prof. Dr. Mehmet Kervancıoğlu
Gaziantep Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Kardiyolojisi Bilim Dalı Öğretim Üyesi

"Canlı doğan her 1000 bebekten sekizinde doğumsal kalp hastalığı bulunur. Oransal olarak yaklaşık yüzde bir diyebiliriz. Bunlardan bir kısmı hayatla bağdaşmaması nedeniyle kısa bir süre sonra kaybedildiklerinden, bir kısmı zaman içinde kendiliğinden düzeldiğinden, bir kısmı da sinsi seyrederek kendini belli etmediğinden, görünürdeki sıklığı daha azmış gibi algılanabilmektedir. Çocuklardaki kalp hastalıklarını, doğuştan itibaren var olan "doğumsal kalp hastalıkları" ve sonradan edinilen "edinsel kalp hastalıkları" olarak iki ana grup altında toplayabiliriz.

NE TÜR DOĞUMSAL KALP HASTALIKLARI VARDIR?

Kalp delikleri, kalp kapaklarında darlıklar veya kapanma yetersizlikleri ve damar darlıkları en sık gördüğümüz durumlardır. Bunların yanı sıra, kapaklardan bir veya birkaçının gelişmediği veya hiç olmadığı, kalp damarlarının yanlış yerlerden çıktığı, kalbin bir yarısının gelişmediği, temiz ve kirli kanın birbirine karışması nedeniyle morarmaya yol açan çok sayıda ağır kalp

hastalıkları da vardır.

SONRADAN EDİNİLMİŞ KALP HASTALIKLARINDAN BAHSEDER MİSİNİZ?

En sık görüleni romatizmal kalp hastalığıdır. Kalp kapaklarında bozulmaya ve kapanma yetersizliklerine, dolayısıyla tedavi edilmezse kalıcı kalp hasarlarına ve kalp yetersizliğine yol açabilir. Romatizma dışında, bir takım ağır enfeksiyon hastalıkları

ları sırasında da kalbin kapakları, hatta kalp kasının kendisi, bazen kalbin zarı, bazen de kalbi besleyen koroner damarlar zarar görüp, geçici veya kalıcı hasar gelişebilmektedir.

ÇOCUKLARDA KALP HASTALIĞI BELİRTİLERİ NELERDİR?

Yenidoğan bebekte, morarma, emme güçlüğü lemmeye gücünün yetmemesi nedeniyle kesik kesik ve uzun sürede zorlukla beslenebilmesi, solunum

NE TÜR DOĞUMSAL KALP HASTALIKLARI VARDIR?

Kalp delikleri, kalp kapaklarında darlıklar veya kapanma yetersizlikleri ve damar darlıkları en sık gördüğümüz durumlardır. Bunların yanısıra, kapaklardan bir veya birkaçının gelişmediği veya hiç olmadığı, kalp damarlarının yanlış yerlerden çıktığı, kalbin bir yarısının gelişmediği, temiz ve kirli kanın birbirine karışması nedeniyle morarmaya yol açan çok sayıda ağır kalp hastalıkları da vardır.

SONRADAN EDİNİLMİŞ KALP HASTALIKLARINDAN BAHSEDER MİSİNİZ?

En sık görüleni romatizmal kalp hastalığıdır. Kalp kapaklarında bozulmaya ve kapanma yetersizliklerine, dolayısıyla tedavi edilmezlerse kalıcı kalp hasarlarına ve kalp yetersizliğine yol açabilir. Romatizma dışında, bir takım ağır enfeksiyon hastalıkları sırasında da kalbin kapakları, hatta kalp kasının kendisi, bazen kalbin zarı, bazen de kalbi besleyen koroner damarlar zarar görüp, geçici veya kalıcı hasar gelişebilmektedir.

ÇOCUKLARDA KALP HASTALIĞI BELİRTİLERİ NELERDİR?

Yenidoğan bebekte, morarma, emme gücünün (emmeye gücünün yetmemesi nedeniyle kesik kesik ve uzun sürede zorlukla beslenebilmesi), solunum sıkıntısı, daha büyük çocukta çabuk yorulma, nefes darlığı, gelişememe, göğüs ağrısı, çarpıntı, bayılma, sık tekrarlayan alt solunum yolu enfeksiyonları, ailenin farkedebileceği kalp hastalığı belirtileri olabilir. Çocuk doktorunun muayene sırasında duyduğu üfürümler de, kalp hastalığının teşhisinde çok önemlidir.

"ÜFÜRÜM" KALP HASTALIĞI ANLAMINA GELMEZ

Üfürüm varlığı kalp hastalığı anlamına gelmez fakat kalp hastalığı açısından araştırılmayı gerektirir. Hafif üfürümler, sağlıklı

çocuklarda da sıklıkla duyulabilir. Kalbin kasılmaları ve kanın pompalanması sırasında oluşan titreşimler, sağlıklı çocuklarda da hafif uğultu, üfürmeye benzer bir ses oluşturur, biz buna üfürüm diyoruz. Sağlıklı çocuklarda duyulan üfürüme "masum üfürüm" diyoruz. Hafif olmayan, belirgin, şiddetli üfürümlerin ise büyük kısmı kalp hastalığından kaynaklanır. Hafif üfürümlerin yaklaşık %70'i masumdur, yani normaldir.

KALP DELİĞİ NEDİR? KALBİN NERESİNDE BULUNUR?

Kalp dört odacıktan oluşur. Üstteki iki odaya kulakçık, alttaki iki odaya karıncık denir. Delikler, kulakçıklar arasındaki veya karıncıklar arasındaki duvarda bulunur. Basit deliklerde, kalbin sol tarafındaki, oksijeni yüksek temiz kan, delikten geçerek, sağ taraftaki oksijeni düşük olan kirli kana karışır. Morarmalı, ağır kalp hastalıklarında ise, kirli kan, delikten sol taraftaki temiz kana karışarak, vücuda dağılan kanın oksijen düzeyinin düşük olmasına yol açar.

Doğumdan sonraki ilk bir ay içerisinde farkedilen, küçük ve morarmaya yol açmayan deliklerin yaklaşık %70'i birkaç sene içinde kendiliğinden kapanabilirken, bir kısmı ise çocukla birlikte büyüme gösterebiliyor.

DOĞUMSAL KALP HASTALIKLARINI, ANNE KARNINDAYKEN SAPTAMAK MÜMKÜN MÜDÜR?

"Fetal Ekokardiyografi" incelemesi ile anne karnındaki bebekte kalp hastalığı taraması yapmak mümkün olmakla birlikte, işlemin uzun zaman alması ve incelemeyi yapacak olan çocuk kardiyoloğu sayısının az olması nedeniyle, ancak gerekli görülen durumlarda yapılabilmektedir. Bu durumlar: kardeşlerde veya yakın akrabalarda doğumsal kalp hastalığı öyküsü olması, annede şeker hastalığı olması, anne yaşının 35'in üzerinde olması, kalp ritminin düzensiz olması, ultrason incelemesinde kalp veya diğer organlarla ilgili anormalliklerden şüphelenilmesi olarak sayılabilir. Gerekli görülen durumlarda, "Fetal Eko" incelemesi, hamileliğin 18-22 haftaları arasında ve doğuma yakın 30-34 haftaları arasında tercih edilir.